

ADAM KOSECKI, BARTŁOMIEJ BROMBEREK
Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy

Sprawozdanie z konferencji pt. „Znaki – Bydgoszcz przemysłowa dawniej i dziś. Przemysł bydgoski jako produkt kulturalny i turystyczny”

W dniach 28–29 listopada 2018 roku w Hali Pomp Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 242 odbyła się konferencja pt. „Znaki – Bydgoszcz przemysłowa dawniej i dziś. Przemysł bydgoski jako produkt kulturalny i turystyczny”. Jej organizatorami były: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Bydgoszczy – spółka z o.o., Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Wyższa Szkoła Gospodarki oraz Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury.

Konferencja stanowiła przyczynek do rozważań nad historią rozwoju Bydgoszczy jako miasta przemysłowego oraz związanych z tą tematyką możliwości promowania kultury przemysłowej i sztuki inżynierskiej. Zróżnicowane podejście do tematyki konferencji (techniczne, społeczne, gospodarcze, artystyczne, historyczne) pozwoliło otworzyć dyskusję nad rolą przemysłu bydgoskiego w życiu miasta, rozważyć dziedzictwo poprzemysłowe Bydgoszczy także w kontekście produktu kulturalnego, Szlaku Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O, przemysłów kreatywnych oraz tożsamości mieszkańców.

Założeniem tego wydarzenia było stworzenie nici dialogu między środowiskami naukowymi a uczniami szkół średnich oraz studentami kierunków związanych z promowaniem i popularyzowaniem historii Bydgoszczy i regionu. Z jednej strony naukowe podejście, z drugiej zaś empiryczny odbiór i postrzeganie poprzemysłowych składników przestrzeni miejskiej w kontekście kulturowym, bądź ich braku.

Należy również podkreślić, iż konferencja stanowiła swego rodzaju podsumowanie i zamknięcie obchodzonego w 2018 roku Roku Bydgoskiego Dziedzictwa Przemysłowego.

Otwarcia pierwszego dnia konferencji dokonał prezes Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Bydgoszczy – spółka z o.o. mgr Stanisław Drzewiecki. Drugi dzień wydarzenia rozpoczął się od powitania gości przez prorektora ds. organizacji i rozwoju Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego dr. hab. inż. Dariusza Pańkę, prof. UTP.

Łącznie podczas dwóch dni wygłoszono 20 referatów. Każde z wystąpień cieszyło się dużym zainteresowaniem i stanowiło przyczynek do dalszej dyskusji. Przykładowo, Kinga Puchowska (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy) swym referatem pt. „Bydgoski Szlak TeH₂O” wprowadziła przybyłych gości w problematykę funkcjonowania obiektów poprzemysłowych w szeroko rozumianym obszarze kultury na gruncie bydgoskim. Prof. dr hab. Wojciech Tomasiak (UKW) swym wystąpieniem pt. „Dobra zmiana. Co Bydgoszcz zawdzięcza kolei?” przybliżył słuchaczom pozytywy poprowadzenia linii kolejowych przez Bydgoszcz. Reprezentujący ten sam uniwersytet dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. nadzw. w wystąpieniu „Przemysłowa Bydgoszcz w latach 1945–1989” przybliżył losy nieistniejących już bydgoskich zakładów przemysłowych. Największym zainteresowaniem wśród gości cieszył się fragment referatu przybliżający prospekty reklamowe bydgoskich firm z okresu PRL.

Reprezentująca Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury dr Agnieszka Wysocka w wystąpieniu pt. „Wille i kamienice bydgoskich przemysłowców” oraz Bogna Derkowska-Kostkowska w referacie pt. „Miejsce przemysłu w przestrzeni urbanistyczno-architektonicznej Bydgoszczy” przybliżyły informacje dotyczące położenia na terenie Bydgoszczy dawnych zakładów przemysłowych wraz z mieszkaniami ich właścicieli.

Tematykę przemysłu elektrycznego i szkół o profilu elektronicznym/elektrycznym w Bydgoszczy przybliżył w wystąpieniu pt. „Elektryczna Bydgoszcz. BFK, »Elektryk«, Elektromontaż” dr Marek Chamot, prof. WSG. Reprezentujący ten sam ośrodek akademicki mgr Marcin Żurański przybliżył genezę, okres świetności i czasy upadku bydgoskiej „Kobry” w referacie pt. „Od garbarni do Kobry”.

Przemysł chemiczny w Bydgoszczy w XX wieku w sumarycznym ujęciu zaprezentował prof. dr. hab. inż. Jerzy Gaca (UTP). Nietostrzegane

zabytki bydgoskiej infrastruktury wodociągowej omówił archeolog, dr Wojciech Siwiak. Dzieje Bydgoskiej Fabryki Obrabiarek do Drewna przybliżył mgr Marek Zieliński, a mgr Ryszard Chodyna skupił się na przemyśle fotograficznym w Bydgoszczy, z naciskiem na działalność FOTON-u.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Świadczy o tym udział około 200 słuchaczy, wśród których znaleźli się uczniowie, studenci bydgoskich szkół wyższych, słuchacze Uniwersytetów Trzeciego Wieku, byli pracownicy nieistniejących już bydgoskich zakładów i przedsiębiorstw oraz sympatycy historii miasta i regionu. Dzięki tej inicjatywie mieszkańcy Bydgoszczy mieli okazję poznać przemysłową historię miasta i perspektywy inicjatyw zmierzających do popularyzacji i zachowania w jak najlepszym stanie dziedzictwa przemysłowego Bydgoszczy.